

Mas del Molí Menut

Talamanca

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Mas del Molí Menut, 08279 Talamanca
Emplaçament Baixant de Talamanca fins a la riera pel camí de l'obaga del Castell seguint les fites de color gris

Coordenades:

Latitud: 41.74419
Longitud: 1.97755
UTM Est (X): 414984
UTM Nord (Y): 4621880

Classificació

Número de fitxa 08277-51
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPA (Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya) Núm. 30928
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 005A00002
Autoria de la fitxa Quim Serdà Manau
Data de registre de la fitxa: dc., 05/09/2007 - 02:00

Descripció

El mas està format per un cos principal de planta rectangular. Presenta planta baixa, primer pis i golfes - segons distribució original- a la banda sud-oest, i un únic nivell a la de nord-est. La casa té una coberta de dues aigües amb el carener perpendicular a la façana principal i dos accessos, un a la planta baixa de la façana sud-oest i l'altre a la planta baixa de la façana nord-est. El parament està fet mitjançant pedruscall de diferents mides - trobem força trossos arrebossats amb argamassa -, i amb blocs de pedra més treballats a les cantonades i obertures, que presenten la clàssica tipologia de llinda i brancals. Lateralment, dos cossos petits s'adossen al principal: dues tines a nord i el molí a sud. Al darrera del mas, trobem un cos de nova construcció amb funcions de paller i magatzem. La façana principal està orientada a sud-oest. Hi trobem el portal d'entrada a la casa, que presenta un arc rebaixat format per una sola peça de pedra que recau damunt brancals. A l'alçada del primer pis hi trobem tres finestres, una de les quals reconvertida en balcó cap al XIX-XX, i un rellotge de sol fet a partir d'una pedra pintada que té la inscripció "dic les hores d'esperança quan la mola fa farina, també les tinc d'anyorança quan el sol no m'ilumina". A les golfes, hi destaca una obertura amb arc rebaixat de pedra i altres tres petites finestres disposades irregularment. El conjunt d'aquesta façana no és gens simètric, fet que ens dóna mostres de les modificacions que ha sofert al llarg del temps. Al segle XVIII el conreu de la vinya té un creixement molt important. Aquesta abundància econòmica es plasma en la majoria de masos amb grans ampliacions arquitectòniques, adquirint les cases l'aspecte i fisonomia actual. A la planta baixa hi trobem el celler, que conserva les tines interiors i una premsa, els corrals per el bestiar, i el molí fariner hidràulic, per a moldre el gra. Prenien l'aigua de la riera de Talamanca, que mitjançant la resclosa i una canalització era conduïda fins a la bassa, que avui ja no existeix. Sols es conserva el cos arquitectònic del molí amb l'arbre del rodet motriu, si bé a l'interior de la casa hi resten alguns elements com la tremuja i potser les moles. L'aigua retornava a la riera tot just al davant de la casa. Trobem un pont de fusta i una font de pedra dins el recinte de la masia.

Història

Durant la repoblació al segle XI, alguns colons s'agruparen a la sagrera, però la majoria es dispersà en masies petites i aïllades organitzant l'explotació del territori. A l'edat moderna, i superada ja la pesta negra, les millores tècniques transformaren els petits masos medievals en grans unitats econòmiques: al primer pis, l'àrea productiva; al segon, la residència; i al tercer el rebost. Aquesta organització s'estendrà fins ben entrat el segle XX, quan la necessitat de continues inversions, els baixos preus dels productes del camp i l'imparable desenvolupament industrial conduirà al progressiu abandonament de les terres i en alguns casos, també de les pagesies. Sols tenim dues referències del mas: El Menut era el nom amb que es coneixia el germà gran de tres germans solters, també més coneguts pels Moliners que no pas pels seus noms: Quico Trullàs, Pep Trullàs i Valentina Trullàs. BALLBÈ (1997:66) De l'any 1966 tenim un contracte d'aprofitament d'aigües de reg. El propietari del molí, Juan Benachs, construeix un canal que pren l'aigua de la resclosa fent-la passar per altres propietats, fet per el que deixa que aquests propietaris puguin regar els horts que tenen a la dreta de la riera de Talamanca. S'estableixen uns pactes per tal de repartir-se els dies de reg i de neteja del canal. (Fons de l'Arxiu Administratiu de l'Ajuntament de Talamanca)

Bibliografia

BALLBÈ, Miquel (1997). Les cases de pagès de Talamanca. Ajuntament de Talamanca, Moià.

